

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-165

15.2.2022

Codan Forsikring

Bilansvar

Venstresving og forbikjøring – korrekt tegngivning? – bal. § 8.

Det oppsto sammenstøt mellom klagers og motpartens bil, da klager foretok en venstresving samtidig som motparten var i ferd med å kjøre forbi på venstre side. Selskapet erkjente 100 % ansvar på klagers vegne under henvisning til brudd på vikeplikt ved feltskifte. Klager var uenig og mente at motparten måtte bære fullt ansvar for hendelsen da klager ga korrekt tegngivning. Klager anførte i tillegg at motparten hadde ulovlig stor hastighet og kjørte uaktsomt. Det ble vist til at dette også fremgikk av en vitneforklaring fra en fotgjenger på stedet. Nemnda kom til at selskapets ansvarserkjennelse var korrekt.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 79 000

Saksfremstilling

Saken gjelder ansvarsspørsmålet etter sammenstøt, jf. bal. § 8.

Den 4.7.21 oppsto det et sammenstøt mellom klagers og motpartens bil. Det forelå en fellessignert skademelding i saken hvor klager hadde krysset av for "svingte til venstre" og motparten for "kjørte forbi". Klager opplyste om skade på venstre hjørne foran og motparten på høyre hjørne foran. Av klagers forklaring i skademeldingen fremkom:

Fra en liten sidevei kjørte jeg inn på riksvei ... fra øst. Ingen biler å se hverken sør-eller nordover på rv. Jeg kjørte til høyre i nordlig retning. Dette er 150 m før skiltet som markerer tettstedet S. Like etter jeg har startet kjøringen på rv ser jeg i bakspeilet at det har dukket opp en bil. Men den er såpass langt bak at jeg aldri anså den som å kunne medføre noen fare. Etter bare 100 m skal jeg svinge av til venstre inn på en parkeringsplass. Jeg blinker, bremses litt (har aldri rukket å komme opp i noe vesentlig fart), og i det jeg begynner å svinge av smeller en bil, B, inn i min venstre side vedforhjulet. B har da kommet i stor fart bakfra og forsøkt på en forbikjøring. Fører av B sier i etterkant at han registrerte at jeg blinket men at han ikke rakk å reagere. Det var ingen tegn til at B har bremses før kollisjonsøyeblikket. Jeg sto tilnærmet stille i kollisjonsøyeblikket. I og med at B rakk å ta meg igjen på sp kort strekning er det svært sannsynlig at hans hastighet har vært stor, godt over fartsgrensa på 80. Bilen min ble kastet fremover, og så opp en skråning i venste veikant. Rullet deretter bakover og ned mot veiskulderen. B stanset i en busslomme til venstre litt lenger fremme(...)

Av motpartens forklaring fremkom:

Kjørte (rv) nordover. Da jeg kom til S. kjørte motparten ut på R(v) fra en sidevei. ... Det var 80 km fartsgrense på stedet, ny vei og oversiktlig strekning. For å unngå kraftig oppbremsing for bilen som kom ut fra en sidevei og siden det var god sikt over en lang strekning uten møtende trafikk, startet jeg forbikjøring. De viste seg at motparten kun skulle kjøre ca 70 meter før han skulle ta av R(v) igjen på motsatt side. Som følge av den korte strekningen oppdaget jeg at han begynte å blinke rett før han skulle svinge til venstre. Jeg var da i ferd med å passere bilen. Jeg startet en kraftig oppbremsing samtidig som motparten svingte over mot venstre. Jeg forsøkte å unngå kollisjon ved å legge meg til venstre i kjørebanelen. Kollisjonen skjedde i innkjøringen til veien motparten skulle kjøre av på. Min bils høyere, fremre del traff motpartens fremre venstre del i sammenstøtet. Etter kollisjonen fortsatte min bil ut i grøfta på venstre side(...)

Det ble også innhentet en vitneforklaring fra en fotgjenger på stedet. Av sakens opplysninger fremkom at klager og vitnet hadde møtt hverandre tilfeldig et par ganger tidligere. Fra vitneforklaringen hitsettes:

Reg nr. X deres kom kjørende fra grusveien fra hyttefeltet inn på RV, for å så ta av på RV. Det var fri bane når han blinket ut av RV. Jeg kikket opp for å se hvor han skulle av nysgjerrighet. Jeg så han blinket deretter inn til venstre for å komme til søppelboden som ligger på venstre side av veien. Jeg registrerte at den andre bilen kom i høy hastighet og kjørte rett i han. Det skjedde fort og smalt høyt(...) Vedkommende som kom fra sør bremsset ikke, det var heller ingen bremsespor i vegbanen. Det er oversiktlig for han som kom sørfra på RV på strekningen fra bakketoppen og ned til avkjørselen der kunden deres blinket inn til. Han skulle ikke hatt noe problem med å ha sett at han blinket inn til venstre. Han lå heller ikke i sitt eget kjørefelt da det smalt, om han prøve på en forbikjøring, eller om han tenkte det var bedre å treffe han på framsiden av bilen vet jeg ikke. Hadde han fulgt med, sett i tide at han blinket, bremsset ikke og holdt seg i sitt kjørefelt kunne det kanskje vært unngått.

Selskapene konkluderte med fullt ansvar for klagers bil under henvisning til brudd på vikeplikten, jf. trafikkreglene § 14 nr. 2 og § 8 nr. 1.

Saken ble brakt inn for Finansklagenemnda 29.10.21.

Klager har i det vesentlig anført at motparten må bære fullt ansvar for kollisjonen. Det er på det rene at klager benyttet blinklys ved avsvingen. Klager startet å blinke like etter at han kjørte ut på Rv, altså så tidlig som mulig. Det foreligger vitneforklaring fra en fotgjenger på stedet. Av både klagers og vitnets forklaring fremgår at motparten hadde ulovlig stor hastighet og kjørte uaktsomt. Motparten har ikke dokumentert at fartsgrensen ble holdt, eller at han allerede var i en forbikjøringssituasjon da klager begynte å blinke. Motparten har brutt vegtrafikkloven § 3 om at man skal være aktpågivende og varsom. Det er også utvist grov uaktsomhet av motpart ved å forsøke en forbikjøring uten å senke farten når forankjørende bil blinker til venstre. Motparten har heller ikke avpasset farten etter trafikkreglene § 6 eller holdt tilstrekkelig avstand til forankjørende, jf. trafikkreglene § 5.3.

Selskapet har i det vesentlige anført at klagers bil må bære fullt ansvar for kollisjonen. Den som skifter kjørefelt har vikeplikt for trafikanter som allerede er etablert i kjørefeltet, jf. trafikkreglene § 8 nr. 1. Det er ikke dokumentert at klager blinket i god nok tid slik at vikeplikten var opphørt på kollisjonstidspunktet. Det foreligger således brudd på trafikkreglene på klagers side. Det er ikke dokumentert ansvarsgrunnlag på motpartens side slik at det fulle ansvar må påfalle klagers bil.

Sekretariatets avgjørelse:

Nemndas sekretariat avgjorde saken 23.12.21 i medhold av delegert avgjørelsesmyndighet, jf. lov om klageorganer for forbrukersaker § 22, jf. pkt. 11 i saksbehandlingsreglene. Klager fikk ikke medhold i klagen. Fra sekretariatets vurdering hitsettes:

Spørsmålet er om selskapets ansvarserkjennelse er i tråd med bilansvarsloven (bal.) § 8.

Kort oppsummert er ansvar etter denne bestemmelse betinget av enten utvist uaktsomhet (a), teknisk svikt (b) eller brudd på trafikkreglene (c). Hvis begge parter forhold tilsier at de kommer inn under et eller flere av disse alternativene, så skal det foretas en skyldfordeling etter annet ledd i samme bestemmelse.

Videre er det kravstiller som har bevisbyrden for sitt krav. I dette ligger det at hver av partene må sannsynliggjøre at motparten har vært uaktsom, brutt trafikkreglene osv., for å kunne få dekket skaden av motpartens selskap. Klarer ingen av partene å sannsynliggjøre dette, vil man etter de alminnelige bevisregler falle ned på utgangspunktet om at hver part bærer sin egen skade.

Trafikkreglene § 12 nr. 1 a og nr. 2

Etter trafikkreglene § 12 nr. 1 bokstav a, skal forbikjøring foretas til høyre, dersom forankjørende bil svinger til venstre eller tydelig forbereder slik sving. Dersom det legges til grunn at du ga tilstrekkelig tegn til å svinge,

brøt dermed motparten trafikkreglene ved å forsøke en forbikjøring på venstre side. Videre påhviler det også den forbikjørende en streng aktsomhetsplikt jf. § 12 nr. 2.

Trafikkreglene §§ 14 nr. 2 og 8 nr. 1

Dersom det ikke kan legges til grunn at du tilstrekkelig varslet at du skulle svinge til venstre, vil imidlertid motparten ikke ha brutt trafikkreglene ved å kjøre forbi på venstre side. Tvert imot vil du ha brutt trafikkreglene § 14 nr. 2 som pålegger at det skal gis tegn ved svingning, samt mulig også trafikkreglene § 8 nr. 1 om vikeplikt for trafikanter i det kjørefelt som skal krysses. Det synes da naturlig at ditt selskap ilegges fullt ansvar.

Bevissspørsmålet blir dermed om blinklyset ble påsatt i god nok tid til at motparten hadde tid til å innrette seg etter dette. Ifølge din forklaring satt du på blinklys i god tid før du foretok avsvingen til venstre. Motparten hevder at han allerede var i en forbikjøringssituasjon da du satte på blinklyset og at han ikke rakk å reagere på signalet før kollisjonen inntraff.

Det følger at sikker praksis at det er den som foretar avsving som har bevisbyrden for at det ble gitt signal i god tid, se nemndsuttalelse **2017-007** hvorfra hitsettes:

Ut fra partenes forklaring er det uklart om klager varslet svingen til venstre med bruk av blinklys. Klager har bevisbyrden for dette og det må da legges til grunn at blinklys ikke ble brukt.

Bakgrunnen for denne praksisen er at det har formodningen mot seg at noen velger å foreta forbikjøring på venstre side av en forankjørende bil/kjøretøy som tydelig gir tegn til å svinge til venstre. Det antas at det kan anføres til støtte for en slik presumsjon at den avsvingende bil foretar en manøver ut av sitt ordinære kjøremønster, og dermed har best kontroll over situasjonen ved at denne vet hva som skal skje. Videre må den avsvingende bil ta høyde for at det kan komme trafikk i motgående kjørefelt.

Ut i fra foreliggende dokumentasjon er det påstand mot påstand om blinklyset ble satt på i god nok tid. Det er ikke opplyst om uavhengige vitner som kan bekrefte noen av partene sine påstander. Du har vist til en vitneforklaring fra en fotgjenger som var vitne til kollisjonen. Etter det sekretariatet forstår så er vitnet en tidligere bekjent av deg ved at dere har hytte i samme hyttefelt. Vitnet er derfor ikke nøytralt og forklaringen kan ikke tillegges avgjørende vekt. Etter dette er det ord mot ord omkring ditt bruk av blinklys. Det ses derfor ikke tilstrekkelig bevist at du blinket i god nok tid, slik at motparten hadde tid til å innrette seg etter dette. Videre følger det av § 8 nr. 1 at kjørende "som vil kjøre ut fra vegkant eller på annen måte endre kjøretøyets plass i sideretning", har vikeplikt for kjørende som befinner seg i det felt det skal kjøres inn i, eller som først må krysses. Du hadde således vikeplikt for motparten i dette tilfellet. Det foreligger da uaktsomhet/brudd på trafikkreglene på din side.

Spørsmålet er dermed om motparten har utvist slik uaktsomhet at ansvaret må deles jf. bal. § 8 annet ledd.

Du har anført at motparten foretok en ulovlig forbikjøring og at han holdt for høy hastighet. Sekretariatet kan ikke på bakgrunn av sakens dokumenter se dokumentasjon for at motpartens hastighet var uforsvarlig høy. Vi kan heller ikke se at dine beregninger av motpartens hastighet er dokumentert i nærmere grad. På bakgrunn av sakens dokumenter kan ikke sekretariatet se tilstrekkelig dokumentasjon for at motparten har opptrådt uaktsomt eller brutt noen trafikkregler.

Vi viser til tidligere nemdsavgjørelse FinKN 2021-266 som gjaldt ansvarsfordelingen etter sammenstøt mellom klager og motpartens bil da klager foretok en venstresving samtidig som motparten var i ferd med å kjøre forbi på venstre side. Selskapet erkjente 100 % ansvar på klagers vegne under henvisning til brudd på vikeplikt ved feltskifte. Klager var uenig og anførte at motparten måtte bære fullt ansvar for hendelsen da klager ga korrekt tegngivning og motparten ikke var etablert i forbikjøringsposisjon da klager foretok venstresvingen. Klager anførte i tillegg at kollisjonsstedet var ikke egnet til forbikjøring pga. uoversiktlig kurve. Nemnda kom til at klager hadde brutt vikeplikten, og at det ikke var sannsynliggjort ansvar for motparten. Fra nemndas avgjørelse hitsettes:

Felles undertegnet skisse viser også at klagers bil var plassert på midten med deler av bilen på begge kjørefelt, og at hans bil skulle svinge til venstre, mens motparten var etablert på motsatt kjørefelt og kjørte forbi klagers bil på venstre side. Ut fra dette har klager brutt vikepliktsregelen, og dette gir ansvarsgrunnlag etter bal. § 8 c.

Klager anfører at han ga korrekt tegngivning, og at motparten ikke var etablert i forbikjøringsposisjon da klager foretok venstresvingen. Dette bestrides av motparten og støttes ikke av felles undertegnet skademelding. Det kan derfor ikke anses bevist.

Klager har i tillegg anført at motparten har brutt trafikkreglene § 12 nr. 1 bokstav a og nr. 5 andre avsnitt. Klager forberedte tydelig sving til venstre, og kollisjonsstedet var ikke egnet til forbikjøring pga. uoversiktlig kurve, jf. fremlagte bilder. Nemnda kan ikke se at dette er tilstrekkelig sannsynliggjort. Det samme gjelder klagers anførsel om at motparten opptrådte uaktsomt.

Selskapets anerkjennelse av ansvar fremstår etter dette som korrekt.

På bakgrunn av det ovennevnte er sekretariatet av den oppfatning at selskapets standpunkt om fullt ansvar for deg er korrekt i dette tilfellet. Vi ser derfor ikke grunn til å ta saken nærmere opp med selskapet.

Etter dette finner vi at du ikke kan gis medhold.

Avgjørelsen ble klaget til nemnda, jf. tredje ledd i pkt. 11 i saksbehandlingsreglene. Det er ikke lagt frem ny dokumentasjon av betydning for nemndas avgjørelse.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet til nemnda er om selskapets ansvarserkjennelse er i tråd med bilansvarsloven § 8.

Nemnda slutter seg enstemmig til sekretariatets konklusjon.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Elisabet Okkenhaug (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).